

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТА РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПСИХОЛОГІЯ»

(для студентів 1 курсу денної та заочної форми навчання
напряму підготовки 6.030601 – «Менеджмент»,
6.020107(6.140103) – «Туризм»)

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни «Психологія» (для студентів 1 курсу денної та заочної форми навчання напряму підготовки 6.030601 – «Менеджмент», 6.020107(6.140103) – «Туризм») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: Н. В. Остряньська. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 14 с.

Укладач: Н. В. Остряньська

Рецензент: канд. псих. наук, доц. І. М. Золотарьова

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Рекомендовано кафедрою мовної підготовки, психології і педагогіки,
протокол №5 від 17.01.2012 р.

ЗМІСТ

Стор.

ВСТУП.....	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни.....	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	5
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	5
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	6
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни.....	6
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	8
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	8
2.2. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за напрямками підготовки та видами навчальної роботи.....	8
2.3. Зміст дисципліни.....	8
2.3.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями.....	9
2.3.2. Лекційний курс.....	10
2.3.3. Практичні заняття.....	10
2.3.4. Самостійна навчальна робота студента.....	11
2.3.5. Самостійна навчальна робота студента.....	11
2.4. Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	12
2.5. Критерії підсумкової оцінки на підставі поточного контролю.....	12
2.6. Інформаційно-методичне забезпечення.....	13

ВСТУП

Дисципліна «Психологія» належить до циклу гуманітарної і соціально-економічної підготовки.

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

- ГСВО МОН України «Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра напрямку 6.030601 – «Менеджмент». К., 2002.
- ГСВО МОН України «Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра напрямку 6.030601 – «Менеджмент». К., 2002.
- СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра напрямку 6.030601 – «Менеджмент». Харків, 2009.

Програма ухвалена кафедрою мовної підготовки, психології та педагогіки (протокол № 1 від 28.08.2011 р.) та деканом по роботі з іноземними учнями А. І. Кузнецовим (29.08.2011 р.).

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни: формування знань щодо механізмів психологічних виявів особистості, соціальної групи та навичок педагога-вихователя у колективі.

1.1.2. Предмет вивчення у дисципліні: механізми формування та функціонування психіки людини, формування особистості у процесі виховання та освіти.

1.1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
вихідна	Гуманітарні дисципліни

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

(відповідно до стандартів ОПП)

Модуль 1. Психологія

(2,5 кредиту / 90 годин)

Змістовий модуль (ЗМ):

ЗМ 1.1. Пізнавальні процеси та емоційна сфера особистості.

ЗМ 1.2. Індивідуально-психологічні особливості людини. Спілкування, міжособистісні стосунки.

ЗМ 1.3. Особистість у професійній діяльності.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності	Функції діяльності у виробничій сфері
1	2	3
1.Формування знань про закони поведінки індивідумів, за допомогою методів та прийомів психології та педагогіки. 2. Використовувати діалог як засіб вирішення етичних та соціально-психологічних проблем, досягнення консенсусу.	виробнича соціально-виробнича соціально-побутова	інформаційно-аналітична, організаційна, управлінська, виконавська, адміністративно-господарська

1	2	3
3. Розпізнавати психологічні особливості людей та їх стан, користуючись знаннями виховувати їх. 4. Володіти основами педагогічної діяльності, засобами і прийомами психолого-педагогічного впливу на особистість, використовувати соціальні знання для укріплення трудової дисципліни.	виробнича соціально-виробнича соціально-побутова	інформаційно-аналітична, організаційна, управлінська, виконавська, адміністративно-господарська

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Варій М.Й. Загальна психологія: Навч. посібник. – К., 2007.
2. Дубровська Д.М. Основи психології. - Львів: Вид-во «Світ», 2001.
3. Колесніченко Л.А., Борисенко Л.Л. Основи психології та педагогіки: Навч.-метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни. – К., 2002.
4. Краткий психологический словарь / Под ред. Петровского А.В. – М.: Изд-во полит. лит-ры, 1985.
5. М'ясоїд П.А. Загальна психологія: Навч. посібник. – К., 1998.
6. Основи психології / За ред. Киричука О.В. - К., 1990.
7. Основи практичної психології. Підручник / Панок В.Г., Титаренко Т.М. – К., 2000.
8. Петровский А.В. Психология: учебник для студ. высш. учеб. заведений - М.: «Академия», 2006.
9. Реан А.А., Бордовская Н.В., Розум С.И. Психология и педагогика. - Санкт-Петербург: 2001.

1.5. Анотації програми навчальної дисципліни

«Психологія»

Програму спрямовано на формування знань щодо механізмів психологічних виявів особистості, соціальної групи та навичок педагога-вихователя у колективі.

Предмет вивчення дисципліни: механізми формування та функціонування психіки людини, формування особистості у процесі виховання та освіти.

Модуль «Основи психології та педагогіки». ЗМ 1.1. Пізнавальні процеси та емоційна сфера особистості. ЗМ 1.2. Індивідуально-психологічні особливості людини. Спілкування, міжособистісні стосунки. ЗМ 1.3. Педагогічний процес. Навчання, освіта, виховання.

* * *

Программа направлена на формирование знаний относительно механизмов психологических проявлений личности.

Предмет изучения дисциплины: механизмы формирования и функционирования психики человека, формирование личности в процессе воспитания.

Модуль «Психология». СМ. 1.1. Диагностирование собственных психологических состояний и чувств. СМ. 1.2. Определение целей и задач собственной деятельности и обеспечение эффективного и безопасного исполнения. СМ.1.3. Организация собственной деятельности как составной коллективной деятельности.

* * *

The programme is designed to generate the knowledge in the mechanisms revealing psychological aspects of a personality, a social group as well as the skills of a teacher and instructor in a co-operative unit.

Module “The Basis of Psychology and Teaching”. СМ 1.1. Cognitive Processes and Emotional Sphere of Person. СМ 1.2. Individual Psychological Peculiarities of Person. Communication and Interpersonal Treatment. СМ 1.3. Pedagogical Process. Teaching, Education and Training.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни

«Психологія»

Призначення: підготовка спеціалістів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 2,0 Модулів – 1 Змістових модулів – 3 Загальна кількість годин – 72	Напрямок підготовки – 6.030601 – «Менеджмент» Освітньо-кваліфікаційний рівень – бакалавр	Вибіркова Рік підготовки – 1-й Семестр – 2 Аудиторні заняття: 18 год. Лекції – 18 год. Самост. робота – 36 год. Вид підсумкового контролю – залік
Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 40% до 60%		

2.2. Розподіл обсягу навчальної роботи студента

за напрямами підготовки та видами навчальної роботи

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього, кредит/ годин	Семестр (и)	Години								Екзамен (семестр)	Залік (семестр)
			Аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі				
				Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контр. роб.	КР	РГЗ		
6.030601– Менеджмент	2,0/72	1	36	18	18		36					1

2.3. Зміст дисципліни

Модуль 1. ПСИХОЛОГІЯ (2,5/90)

ЗМ 1.1. Пізнавальні процеси та емоційна сфера особистості. (1,0/36)
 (назва змістового модулю)

Навчальні елементи

- Індивідуальні особливості пізнавальних процесів, методи діагностики рівня розвитку.
- Індивідуальність пізнавальних процесів. Сенсорно-перцептивний рівень пізнання.

3. Структурні компоненти пам'яті, режими запам'ятовування. Професійний інтелект. Емоції, почуття та механізми їх виникнення. Засоби регуляції емоційних станів.

ЗМ 1.2. Індивідуально-психологічні особливості людини. Спілкування, міжособистісні стосунки. (1,0/36)

(назва змістового модулю)

Навчальні елементи

1. Спрямованість особистості. Темперамент. Характер. Здібності. Особистість як суб'єкт діяльності.
2. Міжособистісні стосунки в групі. Різновиди спілкування, його функції.
3. Диференційно-психологічні розбіжності. Конфлікти у міжособистісних стосунках.
4. Життєві кризи особистості. Методи корекції психічного стану людини.

ЗМ 1.3. Особистість у професійній діяльності. (0,5/18)

(назва змістового модулю)

Навчальні елементи

1. Вибір особистістю свого життєвого шляху.
2. Гармонія взаємин особистості, її сенс життя, духовність і свобода.
3. Психологічні основи професійної успішності.
4. Реалізація основних управлінських функцій керівника.
5. Вимоги до сучасного менеджера.
6. Розвиток конкурентоспроможної особистості в сучасному суспільстві.

**2.3.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями
та формами навчальної роботи студента**

Модулі (семестри) та змістові модулі	Усього кредитів/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1	2,5/90	18	18		54
ЗМ 1.1	1,0/36	8	8		20
ЗМ 1.2	1,0/36	6	6		24
ЗМ 1.3	0,5/18	4	4		10

2.3.2. Лекційний курс (денне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
	6.030601 – Менеджмент, 6.020107(6.140103) - Туризм
1. Поняття про психологію. Історія формування психології як науки. Основні напрями, структура і методи психології.	2
2. Психологічні основи діяльності людини. Структура діяльності. Основні види діяльності.	2
3. Психологія особистості. Індивід. Особистість. Індивідуальність. Емоційно-вольова сфера особистості.	2
4. Темперамент. Характер.	2
5. Здібності. Характеристика здібностей. Задатки. Обдарованість і талант.	2
6. Міжособистісні стосунки в групах.	2
7. Спілкування. Комунікація. Інтеракція. Перцепція.	2
8. Чуттєві форми пізнання дійсності. Увага. Відчуття. Сприймання.	2
9. Раціональні форми освоєння дійсності. Пам'ять. Мислення. Уява.	2
Разом	18

2.3.3. Практичні (семінарські) заняття (денне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
	6.030601 – Менеджмент, 6.020107(6.140103) – Туризм
1	2
1. Предмет психології. Мозок і психіка. Етапи еволюції психіки. Класифікація психічних явищ.	2
2. Психологічна структура діяльності. Активність і діяльність. Види діяльності.	2
3. Теорії особистості. Спрямованість особистості. Емоції і почуття. Роль вольових процесів у професійній діяльності та шляхи їх розвитку.	2
4. Диференціально-психологічні відмінності: темперамент, характер.	2

Продовження табл.

1	2
5. Види і структура здібностей. Задатки і здібності.	2
6. Методи вивчення міжособистісних стосунків. Лідерство в групах.	2
7. Сутність спілкування. Функції та структура спілкування. Техніки та прийоми ефективного спілкування.	2
8. Сприймання та відчуття. Головні характеристики уваги.	2
9. Природа пам'яті. Процеси та види пам'яті. Форми мислення. Взаємозв'язок мислення та уяви. Уява та творчість.	2
Разом	18

2.3.4. Індивідуальні завдання

2.3.5. Самостійна навчальна робота студента

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
	6.030601 - Менеджмент, 6.020107(6.140103) - Туризм
1	2
1. Когнітивна підструктура особистості.	3
2. Методи діагностики рівня розвитку пізнавальних процесів.	3
3. Активність особистості та її джерела.	3
4. Індивідуальні розбіжності. Структурні компоненти пам'яті, режим запам'ятовування; мнемонічні прийоми.	3
5. Професійний інтелект.	3
6. Регулююча функція емоцій.	2
7. Психологічна сумісність і конфлікти у міжособистісних стосунках.	3
8. Принципи суб'єктно-діяльнісного підходу в психологічній практиці	3
9. Вимоги до людини з точки зору безпечного та ефективного виконання процедур трудового процесу.	3
10. Безвілля, його причини і боротьба з ним.	3
11. Психологічний клімат у родині.	3
12. Вікові етапи розвитку особистості, поняття вікової кризи.	3

Продовження табл.

1	2
13. Поняття «психолгічний комфорт» у застосуванні до характеристики саморегуляції особистості.	3
14. Життєві кризи особистості. Методи корекції психічного стану людини.	2
15. Засоби регуляції емоційних станів.	2
16. Фізіологічне підґрунтя емоцій і почуттів.	2
17. Організація власної діяльності як складової колективної діяльності. Організація власної діяльності.	3
18. Вплив мотивації на безпеку	2
19. Конфлікти в родині, їхні чинники та шляхи подолання.	3
20. Диференційно-психологічні розбіжності.	3
21. Здійснення саморегулювання поведінки в побуті і на виробництві та ведення здорового способу життя.	2
Разом	54

2.4. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів, %
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1.1. Тест 1	40
ЗМ 1.2. Тест 2	40
ЗМ 1.3. Індивідуальні завдання	20
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 1 Залік	
Усього за модулем 1	100%

2.5. Критерії підсумкової оцінки на підставі поточного контролю

Кількість балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
більше 91-100 включно	Відмінно	A
більше 81-90 включно	Добре	B
більше 71-80 включно		C
більше 61-70 включно	Задовільно	D
більше 51-60 включно		E
більше 26-50 включно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
від 0 до 25 включно	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

2.6. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1. Рекомендована основна навчальна література <i>(підручники, навчальні посібники, інші видання)</i>	
1. Лозниця В.С. Основи психології та педагогіки: Навч. посібник. – К., 2001.	ЗМ 1.1-3
2. М'ясоїд П.А. Загальна психологія: Навч. посібник. – К., 1998.	ЗМ 1.1-3
3. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології та педагогіки: Посібник.– К., 2003.	ЗМ 1.1-3
4. Психология и педагогика: Учебное пособие. – М., 2002.	ЗМ 1.1-3
5. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии. – Санкт-Пет., 2001	ЗМ 1.1-3
6. Психология. Учебник для технических вузов / Под общ. ред. В.Н.Дружинина. – СПб.: Питер, 2000.	ЗМ 1.1-3
2. Додаткові джерела <i>(довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)</i>	
1. Асмолов А.В. Психология личности. – М., 2002.	ЗМ 1.1-3
2. Дубровська Д.М. Основи психології. – Львів, 2001.	ЗМ 1.1-3
3. Пономарев Я.А. Психология творчества. – М.: Наука, 1976.	ЗМ 1.1-3
3. Методичне забезпечення <i>(реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп'ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)</i>	
1. Методичні вказівки з основ психології та педагогіки. – Уклад.: Золотарьова І.М – Харків: ХДАМГ, 2003	ЗМ 1.1-3
2. Методичні вказівки до самостійної роботи та практичних занять з дисциплін «Основи психології та педагогіки», «Психологія», «Психологія і педагогіка»/Укл.:Золотарьова І.М., Блажко Т.В., Хом'якова О.В. – Харків: ХНАМГ, 2008.	ЗМ 1.1-3

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма навчальної дисципліни та
робоча програма навчальної дисципліни **«Психологія»**
(для студентів 1 курсу денної та заочної форми навчання
напряму підготовки 6.030601 – «Менеджмент»,
6.020107(6.140103) – «Туризм»)

Укладач: **ОСТРЯНСЬКА** Наталія Віталіївна

Відповідальний за випуск О. О. Жигло

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: *Н. Ю. Гаврилiна*

План 2012, поз. 427 Р

Підп. до друку 02.04.2012 р.
Друк на ризографі
Тираж 10 пр.

Формат 60x84/16
Ум. друк. арк. 0,8
Зам. № 8157

Видавець і виготовлювач:
Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК №4064 від 12.05.2011 р.